

Ustavni sud Crne Gore, u vijeću sastavljenom od sudija Mevlide Muratović, kao predsjednice vijeća, Dragoljuba Draškovića i Hamdije Šarkinovića, kao članova vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 10 i člana 56 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, br.11/15), na sjednici vijeća od 8. decembra 2016. godine, donio je

ODLUKU

I – Usvaja se ustavna žalba.

II – Ukida se rješenje Privrednog suda Crne Gore, IP.br. 1544/15, od 25. septembra 2015. godine i predmet vraća Privrednom sudu Crne Gore, na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

1. AMT „Đ.“, DOO H.N., koga zastupa I. D., advokat iz P. podnijelo je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv rješenja navedenog u izreci, zbog povrede prava iz odredbe čl. 20 Ustava Crne Gore.

U ustavnoj žalbi se, u suštini, ističe, da je nadležni sud osporenim rješenjem pogrešno utvrdio da je dužnik izjavio prigovor neblagovremeno, na osnovu čega je i donio nezakonitu odluku; da je podnosilac ustavne žalbe primio rješenje o izvršenju dana 25. avgusta 2015. godine, što je nesporno utvrđeno, da je potom blagovremeno i u zakonskom roku izjavio prigovor Privrednom sudu, preko postupajućeg Javnog izvršitelja, dana 31. avgusta 2015. godine i to putem pošte – preporučenom pošiljkom, za koji postoji dokaz (uvid u prijem pošiljke); da se u konkretnom slučaju radilo o očiglednom propustu suda, odnosno izvršitelja, zbog čega je sud pogrešno utvrdio odlučujuću procesnu činjenicu – dan izjavljivanja prigovora, na osnovu čega je pogrešno primijenio odredbu člana 109 stav 2 Zakona o parničnom postupku CG i onemogućio podnosiocu žalbe da ostvari pravo na pravni lijek iz odredbe člana 20 Ustava. U konačnom predlaže da se usvoji ustavna žalba, ukine osporeno rješenje i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

2. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 149. stav 1. tačka 3. Ustava Crne Gore, odlučuje o ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom nakon iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava. Prema odredbi člana 68. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, br. 11/15.) ustavnu žalbu može podnijeti svako fizičko i pravno lice, naselje, grupa lica i drugi oblici organizovanja koji nemaju svojstvo pravnog lica, ako smatraju da im je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajamčeno Ustavom, pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja. Ustavna žalba može se podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnosilac ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i vanredna

pravna sredstva i druga posebna sredstva koja mogu dovesti do izmjene pojedinačnog akta u korist podnosioca ustavne žalbe, odnosno do prestanka ili ispravljanja radnje, odnosno prekida nepostupanja državnog organa, odnosno državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlašćenja. Ustavna žalba može se podnijeti i prije iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, ako podnosilac ustavne žalbe dokaže da pravno sredstvo na koje ima pravo u konkretnom predmetu nije ili ne bi bilo djelotvorno.

3. Ustavni sud je saglasno odredbi člana 34.st.1. Zakona o Ustavnom sudu, zatražio od Privrednog suda mišljenje na navode sadržane u ustavnoj žalbi. U dostavljenom mišljenju, Privredni sud u cjelosti ostaje pri navodima iz osporenog rješenja.

4. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljen je spis predmeta Javnog izvršitelja M. Đ. iz H. N., broj IV – 325/2015.

5. Uvidom u spise predmeta, dostavljene pojedinačne akte i drugu dokumentaciju, Ustavni sud je utvrdio sledeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje o ovom ustavnosudskom predmetu:

* U izvršnom postupku koji je prethodio ustavnosudskom, izvršni povjerilac je TP PKB H. N. AD Z. u stečaju, a izvršni dužnik je podnosilac ustavne žalbe.

- Javni izvršitelj je na predlog izvršnog povjerioca, odredio izvršenje rješenjem IV br.325/2015 od 19.08.2015. godine, na osnovu vjerodostojne isprave – račun br.342 od 01.05.2015. godine, kojim je obavezao izvršnog dužnika (podnosioca ustavne žalbe) da izvršnom povjeriocu na ime glavnog duga plati traženi iznos.

- Drugostepenim rješenjem izvršnog vijeća Privrednog suda Crne Gore, Ip.br. 1544/15, od 25. septembra 2015. godine, odbačen je kao neblagovremen prigovor izvršnog dužnika, ovdje podnosioca ustavne žalbe.

U obrazloženju osporenog rješenja se, pored ostalog, navodi: da je protiv rješenja o izvršenju Javnog izvršitelja, izvršni dužnik izjavio prigovor dana 02. septembra 2015. godine, što se zaključuje iz prijemnog pečata Javnog izvršitelja M. Đ. iz H. N., koji se nalazi na prigovoru izvršnog dužnika; da kako je izvršnom dužniku navedeno rješenje o izvršenju uručeno dana 25. avgusta 2015. godine, a prigovor je izjavljen dana 02. septembra 2015. godine, dakle poslije isteka zakonskog roka od 5 dana, to je sud odbacio prigovor kao neblagovremen, na osnovu odredbi člana 47 stav 1 i člana 57 stav 1 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

6. Za odlučivanje u konkretnom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

Član 32

"Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom".

Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u relevantnom dijelu, propisuje:

Član 6 stav 1

"Svako tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj tužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim po osnovu zakona".

Zakona o Ustavnom sudu (»Službeni list Crne Gore«, br. 11/15):

Član 76 stav 1

"Kad Ustavni sud utvrdi da je osporenim pojedinačnim aktom povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčeni Ustavom, usvojiće ustavnu žalbu i ukinuće taj akt, u cjelini ili djelimično i predmet vratiti na ponovni postupak organu koji je donio ukinuti akt."

Zakona o parničnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 22/04 i "Službeni list Crne Gore", br. 47/15):

Član 14

"U postupku izvršenja i postupku obezbjeđenja shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije propisano.

Član 109 st. 1 i 2

Ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafskim putem, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje sudu kome je upućen, a ako je podnesak upućen telefaksom dan predaje se smatra dan prijema telefaksa u sudu."

Zakona o izvršenju i obezbjeđenju ("Službeni list Crne Gore", br. 36711, 28/14 i 20/11):

Član 47 st. 1 i 2

"Na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju odnosno odbijanju predloga za izvršenje, može se izjaviti prigovor u roku od 5 dana od dana dostavljanja rješenja dok je stavom 2 istog člana propisano da se prigovor podnosi sudu, odnosno javnom izvršitelju koji je odlučio o predlogu za izvršenje."

7. Ustavni sud je, nakon razmatranja navoda ustavne žalbe i odluka sudova, utvrdio da je osporenim rješenjem Privrednog suda podnosiocu žalbe, povrijeđeno pravo na pravično suđenje, u dijelu koji se odnosi na pristup sudu, zajamčeno odredbom člana 32 Ustava, odnosno člana 6 stav 1 Evropske konvencije.

Obaveza obezbjeđivanja efikasnog prava na pristup sudu, prema Konvenciji spada u kategoriju pozitivnih obaveza države. Pravo na pristup sudu, međutim, nije apsolutno pravo već podliježe ograničenjima koja ne smiju narušavati samu suštinu prava i njegov legitimni cilj, a to je pristup pravnom sredstvu. Ta ograničenja, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, biće kompatibilna sa članom 6 stav 1 Evropske konvencije samo ako su u skladu sa relevantnim domaćim zakonima i drugim propisima, ukoliko teže ka legitimnom cilju i ukoliko postoji razuman odnos srazmjernosti između sredstava koja su upotrijebljena i cilja čijem se

ostvarivanju teži (presuda Evropskog suda za ljudska prava *Golder protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, od 21. februara 1975. godine, serija A, broj 18 stav 35; *Philis protiv Grčke*, presuda od 27. avgusta 1991. godine, serija A, broj 209 stav 59; *Stubbings i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 22. oktobar 1996. godine).

U postupku koji je prethodio ustavnosudskom Javni izvršitelj je na predlog izvršnog povjerioca, odredio izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave (račun br.342, od 01.05.2015. godine).

U osporenom rješenju, kojim je prigovor podnosioca ustavne žalbe odbačen kao neblagovremen, Privredni sud navodi da "...prema odredbi člana 47 stav 1 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju odnosno odbijanju predloga za izvršenje, može se izjaviti prigovor u roku od 5 dana od dana dostavljanja rješenja dok je stavom 2 istog člana propisano da se prigovor podnosi sudu, odnosno javnom izvršitelju koji je odlučio o predlogu za izvršenje."

Odredbom člana 14 Zakona o parničnom postupku, propisano je da u postupku izvršenja i postupku obezbjeđenja shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije propisano, dok je odredbom člana 109 stav 2 istog Zakona propisano, da ako je podnesak upućen preko pošte preporučenom pošiljkom ili telegrafskim putem, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje sudu kome je upućen, a ako je podnesak upućen telefaksom dan predaje se smatra dan prijema telefaksa u sudu.

Saglasno navedenim odredbama Zakona o parničnom postupku, Privredni sud je bio dužan da odluči o prigovoru podnosioca ustavne žalbe, iz razloga što je isti izjavljen u zakonskom roku, dana 31.08.2015. godine, Privrednom sudu preko Javnog izvršitelja, shodno odredbi člana 47 stav 1 i 2 ZIO, putem pošte – preporučenom pošiljkom, što proizilazi iz sadržine potvrde o prijemu pošiljke Pošte Crne Gore. Sledstveno tome, riječ je o očigledno arbitrarnoj primjeni odredbe člana 47 stav 1 i 2 ZIO, koja je u prvom redu dovela do povrede prava na efektivan pristup sudu, kao dio prava na pravično suđenje, odnosno do uskraćivanja prava podnosioca da nadležni sud ocijeni sve navode podnijetog prigovora na rješenje o izvršenju i pravično raspravi i odluči o potencijalnim pravima podnosioca ustavne žalbe na koja je u prigovoru ukazao.

Ustavni sud ocjenjuje da je u konkretnom slučaju narušena suština prava na pristup sudu na način koji je protivan cilju normativnog uređenja i procesnoj ulozi prigovora, kao redovnog pravnog lijeka u našem pravnom poretku.

Ustavni sud cijeni da je Privredni sud Crne Gore, donoseći osporeno rješenje, kojim je prigovor podnosioca ustavne žalbe odbacio kao neblagovremen, proizvoljnom primjenom procesnog prava na štetu podnosioca ustavne žalbe, povrijedio pravo na pravično suđenje

podnosiocu ustavne žalbe u dijelu koji se odnosi na pristup sudu, zajemčeno odredbom člana 32 Ustava, odnosno člana 6 stav 1 Evropske konvencije.

8. Kod naprijed navedenog, Ustavni sud ocjenjuje da se nijesu stekli uslovi iz odredbe člana 73 stav 2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, br. 11/15) da se naredi obustava izvršenja pojedinačnog akta.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

UŽ-III br.1048/15
8. decembar 2016. godine
P o d g o r i c a

Predsjednica Vijeća,
Mevlida Muratović,s.r.